

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tas-26 ta' Gunju, 2012

Appell Civili Numru. 800/2010/1

Talba Numru : 800/2010/MK

**Alvin Spiteri Debono
vs**

Lorant Kulscar

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Illi fil-11 ta' Lulju 2011 it-Tribunal ghal Talbiet Zghar ippronunzja s-segwent i decizjoni fl-ismijiet premessi: -

“It-Tribunal,

Ra l-avviz li permezz tieghu l-attur jitlob lil dan l-Onorabbli Tribunal joghgbu jikkundanna lill-konvenut sabiex ihallsu s-somma ta' tliet elef u erba' mitt ewro (€3,400) jew somma ohra verjuri rapprezentanti hlas u kumpens dovut mill-konvenut lill-attur ghal servizzi minnu resi lill-istess

konvenut, inkluz ukoll il-hlas ta' kumpens ghaz-zmien illi l-konvenut kien jirrisjedi fil-fond proprjeta' tal-attur u ta' beneficcji ohra arrekatu lill-konvenut a bazi ta' promessi u pattijiet illi kienu jikkontemplaw ir-rimbors fil-futur da parti tal-istess konvenut tal-ispejjez kollha maghmula mill-attur ghall-beneficcju tieghu, liema promessi u pattijiet ma gewx onorati mill-istess konvenut, bl-ispejjez tal-prezenti u tal-mandat ta' qbid u ta' sekwestru kawtelatorju mahrug mill-attur kontra l-konvenut (bin-numri 1960/10 u 1961/10 rispettivament) u bl-imghax legali mid-data tas-sentenza sad-data tal-hlas effettiv kontra l-konvenut minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

Ra n-nota korrettiva fejn l-attur irreleva li l-ammont mitlub fl-avviz tat-talba ghandu jkun fl-ammont ta' tliet elef, erba' mija u erbgha u disghin ewro u sitt centezmi.

Ra r-risposta tal-konvenut fejn eccepixxa illi fl-ewwel lok l-azzjoni prezenti hija msejsa fuq kawza illecita u dan peress illi l-attur stieden lill-konvenut imur jghix ghandu sabiex huma jgawdu relazzjoni ommosesswali b'iktar liberta u kumdita'.

Illi fit-tieni lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-attur jrid jipprova li jezistu l-elementi tal-azzjoni ghal servizzi.

Illi fit-tielet lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-attur jrid jispecifica u jipprova x'inhuma s-'servizzi' u 'beneficcji ohra' arrekatu lill-konvenut.

Illi fir-raba' lok l-konvenut qatt ma pprometta lil jew ghamel pattijiet mal-konvenut illi jikkontemplaw ir-rimbors fil-futur ta' kwalunkwe spejjez.

Illi fir-raba' lok (sic.) u minghajr predgudizzju ghas-suespost l-attur gie ampjament rikompensat billi l-konvenut

rrenda diversi servizzi lill-istess attur, ghal liema servizzi huwa qatt ma thallas, kif ukoll hallas ghal diversi bzonnijiet tal-attur ghal liema spejjez qatt ma gew rifuzi mill-attur.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi fil-hames lok u dejjem minghajr pregudizzju ghas-suespost it-talba hija wahda ezagerata.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez.

Ra l-kontro-talba tal-konvenut fejn eccepixxa li l-attur kellu jhallsu s-somma ta' elf u zewg ewro (€1,002) rapprezentanti valur ta' laptop, kamera tar-ritratti u electric massager, propjeta' tal-konvenut rikonvenzjonant, illi l-attur rikonvenzjonat naqas milli jirritorna lill-konvenut rikonvenzjonanti meta r-relazzjoni ta' bejniethom spiccat u l-konvenut rikonvenzjonant ma baqax jghix fir-residenza tal-attur rikonvenzjonat.

Bl-ispejjez tal-prezenti u tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju mahrug mill-konvenut rikonvenzjonant kontra l-attur rikonvenzjonat bin-numru elfejn mitejn u wiehed u tletin tas-sena elfejn u ghaxra (2231/10).

Ra r-risposta tal-attur ghall-kontro-talba fejn eccepixxa li fl-ewwel lok qed jigi invokat il-privilegum fori a tenur tal-artiklu 767 tal-kapitlu 12 tal-Ligjiet ta' Malta stante illi r-residenza ordinarja tal-attur rikonvenzjonat hija f'Ghawdex u ghalhekk il-kontro-talba ghanda tinstema' quddiem it-Tribunal ghal Talbiet Zghar f'Ghawdex.

Illi fit-tieni lok qed tigi eccepieta l-intempestivita' tal-azzjoni tal-konvenut rikonvenzjonant.

Illi fil-mertu t-talbiet tal-konvenut rikonvenzjonant ghandhom jigu michuda bl-ispejjez stante li, fl-ewwel lok mhuwiex minnu li l-attur rikonvenzjonat ghandu fil-pussess tieghu camera tar-ritratti u electronic massager appartenenti lill-konvenut rikonvenzjonant, u fit-tieni lok l-attur rikonvenzjonat kien qiegħed izomm il-laptop bid-dritt ta' ius retentionis stante li ghandu jiehu minghandu izjed milli jiswa l-istess lap top u tali lap top gie formalment depozitat taht l-awtorita' tal-Qorti biex jigi liberament irtirat

Kopja Informali ta' Sentenza

mill-istess konvenut rikonvenzjonant darba li huwa jhallas dak minnu dovut.

Illi ghalhekk t-talbiet tal-konvenut rikonvenzjonant ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kollha kontra tieghu.

Ra d-dokumenti kollha pprezentati in atti.

Sema' x-xhieda ta' Alvin Spiteri Debono, Lorant Kulscar, Nutar Charles Vella Zarb, Nathalie Farrugia, Sharon Catherine Evans, Daniela Camoin, Carmen Galea, Anthony Aquilina, Jennifer Debono, Emily Baldacchino, Fr Michael Bugeja, Audrey Ghigo, Roderick Cohen, Nadya Grech u Dr Christine Bellizzi.

Sema' t-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidra:

Illi primarjament it-Tribunal jirrilleva li l-ewwel eccezzjoni tal-attur rikonvenzjonat giet sorvolata meta l-attur rikonvenzjonat, irrinunzja ghaliha u accetta li t-talba u l-kontro-talba jinstemghu kontestwalment quddiem l-istess Tribunal kif ppresjedut u dan ghaliex il-mertu tal-kawza hija l-istess fiz-zewg talbiet.

Illi mill-provi jirrizulta li dan il-kaz huwa dwar hlas u kumpens ghal hlasijiet u servizzi resi mill-attur lill-istess konvenut, inkluz ukoll il-hlas ta' kumpens ghaz-zmien illi l-konvenut ghamel jirrisjedi fil-fond proprjeta' tal-attur u ta' beneficcji ohra arrekatu lill-konvenut a bazi ta' promessi u pattijiet illi kienu jikkontemplaw ir-rimbors fil-futur da parti tal-istess konvenut tal-ispejjez kollha maghmula mill-attur ghall-beneficcju tieghu, liema promessi u pattijiet ma gewx onorati mill-istess konvenut. Il-konvenut irrespinga bil-qawwa kollha l-pretensjoniet kollha attrici. Il-konvenut da parti tieghu pprezenta kontro-talba ghal camera, body massager u lap top li l-attur baqa' ma rritorahomx lill-konvenut. L-attur rikonvenzjonat qal illi huwa qatt ma kellu fil-pussess tieghu il-camera u body massager izda l-lap top li kien jinsab fil-pussess tieghu gie depozitat il-Qorti.

Mill-provi tal-attur intqal illi huwa kien iltaqa' mal-konvenut fuq chat line tal-internet f'it wara li l-konvenut kien wasal Malta. Wara xi granet il-partijiet ftiehm li ma jibqghux jiltaqghu virtwalment fuq l-'internet' u minflok jiltaqghu rejament wicc imb'wicc u minn hemm bdiet relazzjoni ntensa bejniethom. Wara gimaghtejn li l-konvenut kien wasal Malta u f'it jiem wara li bdew isiru jafu lil xulxin, il-partijiet iddecidew illi jghixu flimkien bil-ftehim illi jaqsmu l-ispejjez kollha ta' bejniethom bin-nofs. Il-partijiet bdew jghixu flimkien f'Lulju 2009 u ghexu flimkien sa Marzu 2010. L-attur qal illi matul dak il-perjodu l-konvenut ma kienx qieghed jahdem hlief ghal xahrejn u spjega kif il-konvenut ma kienx ikkontribwixxa xejn ghall-ghejxien ta' bejniethom ghalkemm kienu ftehm illi hekk kien ha jkun. L-attur qal illi huwa spicca jmantni lill-konvenut ghal disa' xhur. Illi mhux biss kien jixtri l-provisti ghad-dar huwa stess izda kien ukoll ihallas ghar-ristoranti meta johorgu jieklu barra. Qal ukoll illi tul iz-zmien li kien qieghed jghix ghandu l-konvenut, l-attur kellu zewg cleaners, li kienu jigu jnaddfu d-dar. Spjega ukoll kif huwa kien hallaslu ghal biljett tal-ajru ghal Venezja izda l-konvenut ma kienx siefer magghom. Illi rigward il-kontro-talba spjega kif huwa kien zamm il-lap top bhala garanzija li jithallas lura dak li kellu jaghtih il-konvenut tant illi l-lap top gie depozitat il-Qorti, izda dwar il-body masager u camera tar-ritratti huwa ma kien jaf xejn.

It-Tribunal sema' x-xhieda tal-hbieb u kollegi tal-attur li kollha kkonfermaw illi kienu jisimghu minghand l-attur li kien huwa li kien imantni lill-konvenut, ihallaslu ghal kollox u kif kienu semghu mill-konvenut kemm xtaq jahdem sabiex ikollu introjtu tieghu.

It-Tribunal sema' lil hbieb tal-konvenut li originarjament kienu wkoll il-hbieb tal-attur. Huma xehdu li l-konvenut ta' spiss kien johrog flus minn butu, li kien jiehu hsieb t-tindif generali tad-dar u jaghmel x-xiri ta' provvisti. Dawn l-istess hbieb kienu originarjament hbieb tal-attur izda mal-medda taz-zmien ma baqghux hbieb. Intqal minnhom li huma kienu ilhom jafu lill-attur diversi snin u kienu hbieb fil-qrib, izda l-hbieberija ma baqghetx dik li kienet bejniethom illum il-gurnata. It-tnejn qalu li l-attur kien ta' spiss jidhol

f'relazzjonijiet bl-ghagla u ta' spiss kien jispicca mwegga' wara li relazzjoni tintemm hesrem.

Intqal ukoll illi l-impulsivita' tal-attur kienet tiswielu hafna dieqa. Di fatti z-zewg xhieda stqarrew illi r-relazzjoni tal-partijiet kienet bdiet b'pass mghaggel u kienu wissewh illi m'ghandux jibda jghix mal-konvenut meta lanqas biss kien jafu. Huma ddeskrivew kif fi ftit gimghat li kienu jafu lil xulxin, l-attur stieden lill-konvenut sabiex imur jghix mieghu. Qalu ukoll illi kienu wissewh illi kien qed jghaggel bid-decizjoni li jibda jghix ma' persuna li ma tantx kien jaf u fakkrum illi fil-passat qarib kien ghamel l-istess haga u kien spicca hazin hafna. Intqal ukoll illi l-attur kien qalilhom illi l-konvenut kellu xoghol part-time bhala waiter f'Bar Sicilia, San Giljan ftit wara li wasal Malta. Intqal ukoll minn Roderick Cohen, illi l-attur kien qallu illi kien kuntent hafna mall-konvenut u spjegalu kif il-ftehim ta' bejniethom kien li l-konvenut kellu jaghmel shopping u t-tindif tad-dar u hu, jgifieri l-attur, jiehu hsieb l-affarijiet l-ohra. Intqal ukoll illi f'Settembru 2009 il-konvenut ma baqax jahdem Café' Sicilia, San Giljan u beda kors tal-Ingiliz.

Sussewwentement beda jahdem fl-istabbiliment 5th Avenue, WaterFront, Valletta u wara li dan ghalaq f'Jannar ta' 2010 beda jahdem fl-istabbiliment Café' Cuba fi Frar 2010. Intqal ukoll illi f'Dicembru 2010 il-konvenut kien xtara vettura wara li omm il-konvenut kienet trasferit xi flus mill-Islovakja ghal Malta. Iz-zewg xhieda xehdu li l-attur tul ir-relazzjoni kollha li huwa kellu mal-konvenut qatt ma semma' li Kulscar kellu jaghtih xi flus.

It-Tribunal ra u sema' x-xhieda ta' Lorant Kulscar, il-konvenut, fejn qal illi huwa wasal Malta f'Gunju tal-2009 ghal btala twila wara li kien ghamel zmien jghix Londra. Huwa kien qieghed jallogja l-Metropole Hotel f'Tas-Sliema u kien ihallas hdax-il ewro (€11) kuljum u kien hallas ghal perjodu qasir bil-quddiem. Qal ukoll illi huwa mill-ewwel beda jipprova jsib xoghol bhala waiter f'wiehed mill-hwienet

tax-xorb/kafe' fl-inhawi ta' Tas-Sliema u San Giljan. Illi bhala passatemp malli wasal Malta huwa kien jidhol gewwa websajt hekk imsejha Gayromeo u kien hemm li

Itaqa' mall-attur u ftehm u wara ftit illi jiltaqghu rejalment barra mic-chat line. Qal illi fi ftit zmien li kien jafu fuq ic-chat line l-attur beda jiddiskuti futur hieni flimkien. Stqarr illi mill-ewwel li ltaqghu huwa kien jghaddi l-iljieli fid-dar tal-attur ghalkemm huwa kellu l-Hotel imhallas minn qabel. Illi fi ftit gimghat l-attur stiednu sabiex imur jghix mieghu u baqa' jinsisti sakemm l-konvenut accetta. Il-konvenut qal illi kien huwa li kien ikkonfronta d-diskors dwar kif ghandhom jaqsmu l-ispejjez u ftiehm li huwa jhallas ghall-ikel u shopping u cioe' ghall-ghejxien tagghom u l-attur ihallas l-ispejjez tad-dar. Spjega kif huwa kien ihallas ghax-xiri ta' provvisti cash bil-flus li kien qieghed jaqla' bhala wejter. Huwa mhux biss kien jiehu hsieb ix-xiri ta' provvisti ghalihom it-tnejn izda kien jiehu hsieb iz-zewgt iqtates tal-attur kif ukoll jiehu hsieb it-tindif tad-dar. Qal ukoll illi sa Awwissu 2009 huwa kellu €2000 imfaddlin fil-kont bankarju tieghu li kellu Londra mall-HSBC u ddecieda f'Settembru 2009 li jiehu kors tal-Ingiliz sabiex ikun jista' jsib xoghol ahjar. Fil-frattemp huwa kien juza l-VISA card li huwa kellu fuq kont iehor mall-HSBC l-Ingilterra. F'nofs Ottubru 2009 wara l-kors tal-Ingiliz li segwa u hallas tmien mija u tmenin ewro (€880), sab impieg regolari mall-Cake Masters Limited (5th Avenue, Valletta). F'Dicembru 2009 l-konvenut xtara vettura li beda ukoll juzaha l-attur. Meta huwa safa' minghajr impieg f'Jannar 2010, xahar wara beda jahdem fl-istabbiliment Café' Cuba. Spjega kif rigward il-vjagg imsemmi ta' Venezja, kien huwa li hallas il-kont tal-biljett wara li huwa kien hallas lill-attur in kontanti ghaliex il-biljett gie mhallas permezz ta' VISA card tal-attur. Spjega kif wara ftit xhur ir-relazzjoni ta' bejniethom ma kinetx dik li kellha tkun u l-partijiet bdew jibirdu minn xulxin ghalkemm l-attur dejjem baqa' jsostni u jiftahar ma' hbiebu kemm kienu kuntenti. Il-konvenut kien ihossu kontrollat mill-attur u ta' spiss kien jahseb jekk imurx lura lejn Londra. Qal ukoll li l-attur kien jghidli li jekk ihallih ha jaghmillu hajtu difficili. Biz-zmien l-konvenut beda jiftah qalbu ma' Roderick Cohen peress illi huwa kien jaf lill-attur sewwa u huwa gheni sabiex isib fond iehor fejn imur jallogja. L-attur ma tantx rcieva l-ahbar tajjeb hafna u fil-fatt ippakjalu l-bagalji hesrem u keccieh 'l barra mil-lejl ghan-nhar. Illi l-bagalji tal-konvenut gew ippakjati mill-attur u l-konvenut ma kellux cans jara l-

kontenut taghhom. L-attur stqarr mieghu li kien ha jzomm il-lap top bhala garanzija ta' dak li l-konvenut kellu jaghtih. Izda l-konvenut ma kienx jaf ghalxiex kien qiegħed jirreferi ghaliex sa dak inhar huwa qatt ma kellu xi hjiel illi huwa kellu jaghtih xi flus. B'riferiment għall-kontro-talba jghid illi meta huwa fetah il-bagalji kellu l-camera tar-ritratti nieqsa kif ukoll body massager.

Illi wara li sema' u evalwa l-provi kollha migjuba quddiemu, t-Tribunal huwa tal-fehma li quddiemu għandu kaz fejn il-verzjonijiet tal-partijiet huma djametrikament fl-oppost ta' xulxin. Illi minn dak li t-Tribunal ra u sema' tul il-kawza, l-verzjoni tal-attur ma kienetx konsistenti daqs dik tal-konvenut. Illi l-impulsivita' tal-attur imsemmija fix-xhieda prodotta mill-attur dehret ukoll fil-komportament tal-attur tul il-kawza. Illi jirrizulta lit-Tribunal li l-impulsivita' tal-attur igieghlu jiehu decizjonijiet irraxxibli. Illi fil-kaz in dezamina, meta zewg persuni jaqblu li jghixu flimkien, l-azzjoni per se li tghix ma' persuna iggarab magħha certi konsegwenzi. Illi meta zewg persuni jiddeciedu li jghixu flimkien meta lanqas ma jafu lil xulxin, hija stedina ta' nkwiet. Normalment, zewg persuni jiftieħmu li jghixu flimkien wara certu perjodu li jkunu dahlu f'relazzjoni. Illi f'dan il-kaz jirrizulta li l-attur stieden lill-konvenut imur jghix mieghu mill-ewwel u dan kontra l-parir ta' sieħbu ta' dak iz-zmien, Roderick Cohen, li kien diga għenu f'relazzjonijiet ohra li sfaw imkissra fil-passat dejjem ghaliex l-attur kien jidhol passjonatament f'relazzjoni mingħajr ma jahseb fil-konsegwenzi tal-agir tieghu. Illi hija l-fehma tat-Tribunal illi persuni maturi li jiddeciedu li jikkonvivu għandhom jistabilixxu sa mill-bidu tar-relazzjoni kif għandhom jaqsmu x-xogħlijiet tad-dar bejniethom u l-għejxien ta' bejniethom u jnizzlu kollox fi fteħim bil-miktub. Il-koabitazzjoni timplika shubija u shubija per se iggarab magħha certi responsabilitajiet. Illi meta zewg persuni f'relazzjoni jiddeciedu li jikkoabitaw għandhom l-għazla li jew jafdaw lil xulxin jew ossia jfasslu fteħim ta' kif għandhom jaqsmu l-għejxien ta' bejniethom u dan għandu jsir permezz ta' skrittura. Illi fil-kaz in dezamina jirrizulta li waqt illi l-koppja u cioe' l-partijiet kienu qiegħdin jghixu flimkien ma kien hemm ebda pretenzjoni bejniethom u ma rrizulta ebda tilwim bejniethom. Illi kien biss wara li nfirdu li

*L-attur beda jfittex kumpens. Illi l-konvenut da parti tieghu stqarr illi sehmu fir-relazzjoni tah u tah mhux biss fizikament billi kien huwa biss li jjehi hsieb it-tindif u l-facendi tad-dar, izda kien jaghmel u jhallas ghal shopping huwa stess. L-attur ikkontradixxa dak li qal il-konvenut u minflok stqarr illi kien huwa li kien ihallas ghall-shopping u li kellu zewg cleaners. It-Tribunal emmen lill-konvenut meta qal illi huwa fil-bidu kien hadem xoghol part-time. Illi huwa kien jahdem xoghol part-time u li kien jikkontribwixxi ghax-xiri ta' provisti u tindif tad-dar filwaqt li l-attur kien jjeħi hsieb il-kontijiet. Illi rrizulta li mhux biss l-konvenut kien qieghed jahdem minn zmien ghal zmien izda li kellu ukoll flus il-bank fl-*HSBC* l-*Ingilterra* li huwa kien jitrasferixxi Malta minn zmien ghal zmien skont kif gie ezebit in atti (Dok. LKA1 a fol. 160 'l quddiem). Illi b'kollox il-flus li kellu mfaddlin f'*Londra* kienu nqas minn tlett elef ewro (€3000) izda dan kien juzahom regolarment Malta kif gie ppruvat minnu.*

In konkluzjoni, hija l-fehma tat-Tribunal li l-partijiet kienu jghixu flimkien bhala stat ta' fatt u kienu jaqsmu kollox bejniethom. Fehem li din il-kawza m'hijiex ibbazata fuq ebda prova konkreta hlief ghal dak li gie allegat mill-attur u l-konvenut rikonvenzjonanti fil-kontro-talba tieghu. It-Tribunal huwa wkoll tal-fehma li, l-partijiet ghagglu meta bdew jghixu flimkien qabel ma kienu jafu sew lil xulxin. Illi dawn iz-zewg individwi bdew relazzjoni intensa wisq malajr minghajr ma fasslu pjan ta' kif ha jaqsmu d-doveri taghhom. Illi hija l-fehma tat-Tribunal, illi l-konvenut kien iktar konsistenti tul il-kawza. Mill-provi tal-attur, it-Tribunal huwa sodisfatt illi l-attur ipprova jaghti impressjoni li l-konvenut kien qieghed biss jghix minn fuq dahru izda mill-provi kollha li t-Tribunal ezamina bir-reqqa ra li l-konvenut kien ta' kontribut, forsi mhux kif xtaq l-attur izda huwa minnu li l-konvenut kien jjeħi hsieb il-facendi u tindif (l-attur

qatt ma gab il-persuni li allegatament kienu jnaddfu l-fond tieghu), u li kellu flus f'kontijiet bankarji u li gieli kien jitrasferixxi xi flus Malta. It-Tribunal jemmen li l-konvenut kien qieghed jahdem xoghlijiet part-time u li kien jithallas cash. Illi sabiex it-talba tirnexxi, t-Tribunal kellu bzonn jara prova konkreta tas-servizzi resi mill-attur, ricevuti ta'

hlahihiet dovuti u l-ftehim konkret u bil-miktub ta' kif il-partijiet kienu ha jaqsmu d-doveri taghhom, in mankanza ta' tali skrittura t-talba qatt ma tista' tirnexxi. Illi l-promessi u pattijiet allegati mill-attur lanqas ma gew ippruvati. Illi sal-lum f'pajizna m'hemmx ligi li tirregola l-koabitazzjoni u ghaldaqstant il-partijiet ghandhom jiftiehm minn qabel dwar l-infiq u d-dhul ta' bejniethom u ghandhom ifasslu ftehim iddettaljat. Ghaldaqstant it-Tribunal jidhirlu li l-prospett dettaljat ezebit a fol. 52 ma giex ippruvat.

Illi jekk l-attur dehrlu li huwa kellu jiehu xi flus ma kellux jistenna wara li ntemmet ir-relazzjoni ta' bejniethom u kellu jirregolarizza l-posizzjoni tieghu ahjar sa mill-bidu. Illi sabiex jiprotegi ruhu u l-interessi tieghu kellu jzomm rendikont tal-infiq kollu jew jitlob ricevuta izda mhux ihalli li relazzjoni tiqras qabel ma jibda jfittex l-interessi tieghu.

It-Tribunal huwa konvint illi l-partijiet ghaglu meta dahlu f'relazzjoni intensa fi zmien gimaghtejn u bdew jghixu flimkien minghjar ma kienu jafu lil xulxin sewwa. It-Tribunal huwa konvint illi kien l-attur li stieden lil Kulscar sabiex jghixu flimkien, izda din ir-relazzjoni ma kellhiex bazi soda u wara ffit xhur bdiet tintemm. Illi t-Tribunal jidhirlu li n-nuqqas ta' hsieb tal-attur meta ghazel li jstieden gewwa daru persuna lilu skonoxxuta, kienet tinkorri certi riskji. Illi l-intempestivita' tal-agir tal-partijiet gabet maghha certi konsegwenzi. Illi meta wiehed jiehu decizjoni kif hadu l-partijiet ghandhom jiftiehm minn qabel u jekk il-ftehim bejniethom ma jkunx car allura ghandu jkun regolarizzat bi skrittura.

Illi fil-kaz in ezami, t-Tribunal huwa sodisfatt illi l-konvenut ta' l-kontribut tieghu kemm finanzjarju kif ukoll f'servizzi domestici. Illi jekk lill-attur dehrlu li ma kienx sodisfatt bil-kontribizzjoni tal-konvenut kellu jinsisti mod iehor. Lit-Tribunal huwa car illi sakemm il-partijiet kienu flimkien, l-attur ma kellu ebda problema mal-konvenut.

It-Tribunal huwa sodisfatt illi l-attur ma ppruvax li l-konvenut huwa debitur lejha u huwa tal-fehma li t-talba m'hijjex bazata fuq ebda prova konkreta u konsegwentement ma gietx ippruvata.

Illi rigward il-kontro-talba l-konvenut rikonvenzjonanti ma ppruvax illi l-attur kien zamm il-body massager u l-camera tar-ritratti. Izda b'ammisjoni stess tal-attur kien zamm il-lap top bhala garanzija tal-hlas li kellu jiehu mill-konvenut. Illi t-Tribunal ma jhossx illi l-attur kellu ghalfejn jzomm il-lap top, meta huwa ha prekawzjonijiet permezz ta' mandat ta' sekwestru u ghaldaqstant ihoss illi meta zamm il-lap top huwa ghamel dan biss b'pika. It-Tribunal jidhirlu li l-konvenut rikonvenzjonanti ma ppruvax illi l-body massager u l-camera tar-ritratti baqghu ghand l-attur minkeja li l-konvenut qal illi dawn iz-zewg oggetti kienu jinsabu f'dar l-attur u kien l-attur stess li kien ippakkjalu hwejgu. Illi rigward il-lap top, it-Tribunal jidhirlu li l-attur kellu mezzi legali ohra sabiex jissalvagwardja d-drittijiet tieghu kif fil-fatt ghamel meta hareg mandat kontra l-konvenut u mhux billi jzomm lap top appartenenti lil terzi, meta l-istess lap top jitlef biss fil-valur maz-zmien. Ghal din ir-raguni, t-Tribunal arbitrio boni viri, ihoss illi l-attur rikonvenzjonat ghandu jikkumpensa lill-konvenut fis-somma ta' erba' mija u hamsin ewro (€450) ghaz-zmien li l-attur hallih nieqes minn hwejgu minghajr gusta kawza u l-konvenut ghandu jirtira l-laptop depozitat il-Qorti.

Ghaldaqstant, minhabba nuqqas ta' provi, t-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jichad it-talba attrici u jilqa' l-kontro-talba in parte u jikkundanna lill-attur rikonvenzjonat ihallas lill-konvenut rikonvenzjonanti s-somma ta' erba' mija u hamsin ewro (€450) bl-interessi mid-data tas-sentenza sal-pagament effettiv.

Spejjez ta' din l-istanza ghandhom jinqasmu tliet kwarti ghall-attur u kwart ghall-konvenut."

Rat ir-rikors tal-appell tal-attur appellant Alvin Spiteri Debono datat 1 ta' Awwissu 2011 fejn talab lill-Qorti sabiex *in vista* tal-aggravji minnu mressqa tilqa' l-appell tieghu u dan billi tirrevoka u thassar is-sentenza appellata bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-konvenut appellat.

Rat li dan l-appell kien appuntat ghas-smigh ghas-seduta tat-12 ta' Jannar 2012.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-risposta tal-appell ta' Lorant Kulscar datata 20 ta' Dicembru 2011 a fol 18 tal-process fejn sostna ghar-ragunijiet hemm indikati li d-decizjoni tat-Tribunal ghal Talbiet Zghar hija gusta u timmerita konferma u ghalhekk l-appell interpost ghandu jigi michud bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-istess appellat.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fl-12 ta' Jannar 2012 fejn meta ssejjah l-appell dehret Dr. Christine Bellizzi ghall-appellat prezenti u Dr. Maria Azzoprdi ghall-appellant prezenti. Id-difensuri trattaw il-kaz. L-appell gie differit ghas-sentenza ghat-28 ta' Gunju 2012.

Rat id-digriet tal-Qorti fejn il-kawza giet rikjamata ghas-26 ta' Gunju 2012 ghall-istess u fejn id-difensuri tal-parijiet ghall partijiet taw ruhhom notifikati bid-digriet tar-rikjam tal-kawza u bid-data tal-istess.

Rat l-atti kollha tal-istess kawza inkluz id-decizjoni tat-Tribunal ghal Talbiet Zghar fl-ismijiet premissi datata 11 ta' Lulju 2011.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi l-appell odjern huwa fis-sens li t-Tribunal ghamel skond l-appellant apprezzament hazin tal-provi ghaliex sostna li kien hemm nuqqas ta' provi sabiex isostnu t-talba attrici meta jirrizulta li (a) l-konvenut ma kienx jahdem fis-sajf skond xhieda ta' rappresentant tal-ETC; (b) li l-konvenut ma' kellhux flus sabiex ihallas lill-attur kif jirrizulta mid-dokumenti relattivi ghaz-zewg kontijiet bankarji li kellhu l-konvenut fl-Ingilterra; (c) li kien hemm ftehim li l-konvenut jghix ghand l-attur u l-ispejjez jinqassmu bin-nofs u l-konvenut dam jghix mal-konvenut minn Lulju 2009 ghall disa' xhur shah u l-konvenut hadem biss f'Ottubru sa Jannar 2012; (d) li t-Tribunal emmen lill-konvenut meta dan ma produca l-ebda statement bankarju u fil-fatt huwa

kien ircieva flus minghand kont bankarju intestat fuq ommu u kien issellef €2,000 minghand Nadia Grech sabiex jixtri karozza; (e) mela allura l-konvenut ma kellux finazi sabiex ihallas ghal tali spejjez u l-unika kontribuzzjoni li ghamel kien li hallas €200 (fol. 173) ghall-ispejjez ta' xirja; (f) ix-xhieda ta' Roderick Cohen u Nadia Grech ma humiex kredibbli; (g) il-versjoni tal-konvenut hija inkredibbli u fil-fatt kontradetta mix-xhieda prodotta; (h) ix-xhieda attrici hija korroborata mix-xhieda ta' Daniela Comoin, Sharon Gardner, Carmen Galea u Nathalie Farrugia fejn jirrizulta li dawn ikkonferma li l-konvenut ma kellux flus sabiex f'dak il-perjodu jhallas ghall-ispejjez; (i) dwar il-kontrotalba t-Tribunal ma kellux jordna li l-attur ihallas is-somma ta' €450 ghaz-zmien li l-attur appellanti halla lill-konvenut nieqes minn hwejjgu u dan meta l-attur zamm l-istess lap top tal-konvenut bhala *ius retentionis* u depozita l-istes lap top taht l-Awtorita' tal-Qorti.

Illi ma hemmx dubju li dan l-appell huwa appell minn apprezzament tal-fatti u dwar l-istess issir referenza ghas-sentenzi **“John Bezzina et vs Emanuel Camilleri”** (A.I.C. (RCP) – 27 ta' Ottubru 2011) u **“Angelo Bilocca vs John Mary Cardona”** (A.I.C. (RCP) – 11 ta' Ottubru 2011 fejn inghad li:-

*“Illi f'dan l-appell ta' appellant huwa msejjes ssotanzjament fuq l-allegazzjoni li sar apprezzament hazin tal-fatti mill-Ewwel Qorti. Ghalhekk din il-Qorti qeghda tintalab tqanqal l-apprezzament tal-fatti li sar mill-Ewwel Qorti. F'dan ir-rigward, issir riferenza ghas-sentenzi **“Carmel Zammit et vs Anthony Lia”** (A.I.C. (RCP) – 29 ta' Ottubru 2009) u **“Noel Cutajar vs Graziella Zahra”** (A.I.C. (RCP) – 11 ta' Ottubru 2011) fejn inghad li sabiex din il-Qorti bhala Qorti ta' revizjoni tvarja jew thassar il-konkluzjoni tal-Ewwel Qorti, din ta' l-ewwel trid tkun sodisfatta illi d-diskrezzjoni ta' l-Ewwel Qorti giet ezercitata manifestament hazin. F'dan is-sens, hija s-sentenza fl-ismijiet **“Dr. Adrian's Garden Centre Co. Limited vs AX Construction Limited”** (A.C. - 4 ta' Lulju 2008) fejn il-Qorti rriteniet illi:-*

“Il-Qorti tal-Appell, bhala qorti ta' revizjoni, ma tindahalx in linea ta' massima, fl-ezercizzju tad-diskrezzjoni tal-ewwel Qorti hlief meta jkun manifestament ezercitat hazin, jew ghal xi motiv iehor gravi u f'materja ta' rilevanza jew superfluwita` ta' xhieda, Qorti tat-tieni grad bhala regola ma tiddisturbax ir-regolament tal-ewwel tribunal, jekk mhux ghal motivi gravi”.

*Illi fil-fatt fil-kawza fl-ismijiet “**Phyliss Ebejer et vs Joseph Aquilina**” (A.C. – 10 ta' Jannar 1995 – Vol. LXXIX.i.248) inghad li l-Qorti tal-Appell tiddisturba id-diskrezzjoni ezercitata mill-Ewwel Qorti f’kazijiet eccezzjonali meta si tratta ta' valutazzjoni ta' fatti. Jinghad li tal-istess portata huma d-decizjonijiet “**Ruth Spiteri vs. Emmanuel Vella**” (A.I.C. – 5 ta' Marzu 2003) u “**Hilda Debrincrat vs Mario Farrugia** (A.I.C. (Ghawdex) – 14 ta' Lulju 2004); u “**Joseph Grech Sant vs L-Avukat Dottor Riccardo Farrugia et nomine**” (A.C. – 28 ta' Frar 1997); u “**Hans Jocham Link et vs Raymond Mercieca**” (A.I.C. – 12 ta' Jannar 2001).*

*Illi fis-sentenza “**SMS Insurance Agency Limited nomine vs Air Malta Co. Limited et**” (A.I.C. (RCP) – 28 ta' Meju 2009) inghad ukoll li:-*

*“gie kostantament ritenut illi l-apprezzament tal-fatti mill-Qorti ta' l-ewwel grad ma ghandux normalment jigi ddisturbat minn Qorti ta' kompetenza superjuri u ghandu jsir biss f'dawk il-kazijiet fejn ic-cirkostanzi jkunu tali illi jikkonvincu lill-Qorti ta' revizjoni illi l-apprezzament ta' l-Ewwel Qorti kien tant zbaljat illi altrimenti tkun ser tigi krejata ingustizzja. Dan ghaliex huwa car li l-Ewwel Qorti kellha l-opportunita` li tisma' x-xhieda viva voce u kienet f'qaghda ferm aktar favorevoli biex tiffirma opinjoni obbjettivament korretta tal-kredibilita` o meno taghom. Vantagg li l-Qorti ta' l-Appell generalment m'ghandhiex. (ara “**Elena Magri et vs Rosaria sive Rosa Borg**” (A.C. – 10 ta' Frar 1961); “**Brigitte Vella pro et noe vs Richard Vella**” (A.C. - 5 ta' Ottubru 2001); “**Carmelo Agius vs John Agius**” (A.C. (Inferjuri) – 2 ta' Dicembru 1994); “**Ruth Spiteri vs Emanuel Vella noe**” (A.I. C. – 5 ta' Marzu 2003) u recentement “**Dr. Adrian's Garden***

Centre Co. Limited vs A.X. Construction Limited”
(A.C. – 4 ta' Lulju, 2008))”.

Illi jidher li l-appell tal-attur huwa msejjes fuq l-allegazzjoni principali li l-konvenut ma kellux mezzi sabiex ihallas ghall-tali spejjes li l-attur qed jghid li kellhu jikkontribwixxi ghalihom meta dan ghex mieghu, izda jirrizulta li fil-fatt il-konvenut xehed li kien jahdem fil-Café Sicilia mis-16 ta' Gunju 2009 sa Settembru 2009, u bejn nofs Ottubru 2009 sa Jannar 2010 kien jahdem ma' Fifth Avenue u minn Frar 2010 beda jahdem ma' Café Cuba fejn ghadu jahdem hemm sallum. Dwar ix-xoghol tieghu ma` Café Sicilia jidher mhux biss li hemm ix-xhieda ta' Roderick Cohen, izda jirrizulta li l-attur dan kien jaf bih u dan mill-messaggi li kien huwa stess jibghat lill-konvenut. Dan apparti x-xhieda ta' Carmen Galea u Anthony Aquilina, u dan ifisser li x-xhieda tar-rappresentant tal-ETC ma kienitx konklussiva fuq dan il-punt, ghaliex jidher li ghalkemm mhux registrat, l-istess konvenut kellhu fil-fatt xoghol fil-perjodu indikat ma' l-istabiliment ta' Café Sicilia, u abbazi tal-provi prodotti t-Tribunal wasal ghall-konkluzjoni li effettivament l-istess konvenut kellhu mezzi sabiex ihallas l-ispejjes u effettivament kien ikkontribwixxa ghall-ispejjes ghall- perjodu kemm huwa dam jghix mal-attur. Ma hemm xejn allura li din il-Qorti thoss li ghandha ticcensura fid-decizjoni tat-Tribunal fuq dan il-punt iktar u iktar meta jirrizulta li d-decizjoni hija motivata u bbazata fuq provi prodotti tali li l-istess Tribunal fl-apprezzament tieghu seta' jasal ghall- konkluzjoni li wasal ghaliha – propju ghaliex hija konfortata mir-rizultanzi processwali. Li t-Tribunal ghazel li jemmen lill-konvenut u mhux lill-attur kienet fid-diskrezzjoni tieghum, iktar u iktar meta ddikjara li l-attur ma ssozanzjax l-allegazzjoni tieghu ta' fatt u sab allura li l-versjoni tal-attur ma kienitx kredibbli mentri huwa accetta l-versjoni tal-konvenut li hass li kienet aktar kredibbli u verosimili fil-kuntest tal-fattispeci tal-kaz u wkoll dan wara li nnota l-kompartment tal-partijiet u x-xhieda prodotti quddiemu. Ghalhekk f'dan l-aspett din il-Qorti ma thossx li ghandha tid-disturba l-apprezzament li ghamel it-Tribunal u dan anke peress li allura mill-provi prodotti jidher li prattikament l-konvenut kellhu impjeg wkoll ghall gran parti tal-perjodu relattiv hlief ghall Settembru 2009 u Jannar 2010.

Illi dwar il-flus li ssellef minghand Nadia Grech, dawn kienu ghall-gurnata wahda biss, sabiex xtara karozza, u dan sakemm waslu ghand il-konvenut fondi mill-kont ta' ommu barra; lanqas huwa kontestat li l-konvenut kien hallas huwa ghall-kors fl-Ingiliz u allura certament li l-konvenut kellu fondi u kienet din il-versjoni li t-Tribunal ghazel li jaddotta, u kif inghad dan kien kollu fid-diskrezzjoni li huwa ghandu sabiex jaghmel, kif ghamel apprezzament tal-provi.

Illi fuq kollox l-allegazzjoni tal-attur li kien hemm ftehim li l-konvenut kemm idum mieghu kellu jhallas nofs l-ispejjez, u li l-konvenut ma ghamilx dan, kienet kontradetta mill-konvenut, li dejjem sostna li huwa kemm dam jghix mal-attur kien hallas ghal dak li l-arrangement bejn il-partijiet, tant li l-attur ma kellu ebda lmenti sakemm dam jghix mieghu, u l-problemi qamu biss meta l-konvenut iddecieda li ma riedx jghix iktar mal-attur u kien hawn li l-attur ghamel ghall-ewwel darba l-pretensjonijiet tieghu, tant li fil-fatt minkejja dak allegat minnu huwa qatt ma ilmenta dwar dan l-allegat nuqqas tal-konvenut kemm dam jghix mieghu, u lanqas zamm ricevuti ta' dak li llum qed jippretendi li l-konvenut ghand u jhallas, u kien fuq din il-bazi li t-Tribunal ma emminx il-versjoni attrici u minflok accetta l-versjoni tal-konvenut. Dan fuq kollox huwa lampanti fil-kaz tas-somma mitluba dwar akkomodazzjoni fejn jidher mir-rendikont li pprezenta l-attur li wara li l-konvenut ma' baqax jghix mieghu huwa pretenda li ghandu jithallas is-somma ta' €3,600 ghall-akkomodazzjoni ikkalkulata bir-rata ta' €15-il gurnata, meta dwar dan lanqas jidher li kien hemm xi ftehim. Mela allura t-Tribunal kien ukoll fl-ambitu tal-ezercitazzjoni tad-diskrezzjoni tieghu fl-apprezzament ta' provi li l-unika arrangement li kien hemm bejn il-partijiet kien wiehed informali li l-konvenut kellu jikkontribwixxi ghal dan il-perjodu ghall-ikel u l-facendi u l-konsiderandi fl-istess decizjoni huma fis-sens li dan gie attwalment attwat mill-konvenut. Mela allura sewwa osserva l-appellat fir-risposta tieghu li *“mill-konsiderazzjonijiet tat-Tribunal jidher li l-istess Tribunal ezamina bir-reqqa il-provi kollha mressqa mill-partijiet u kellha l-opportunita' tosserva l-komportament tal-partijiet fl-awla u l-pedana tax-xhieda”* u li allura fuq it-talba attrici din il-Qorti thoss li t-Tribunal

ghamel apprezzament sew tal-provi u mhux il-kaz li din il-Qorti tiddusturba l-istess.

Illi dwar il-kontro-talba tal-konvenut din il-Qorti thoss li la darba t-talba kienet ghall somma rapprezentanti l-valur tal-oggetti allegatament proprjeta' tal-konvenut li inzammu mill-attur, mela allura l-istess Tribunal kellu jew jakkorda l-istess somma jekk l-oggett ma jigix ritornat, izda la darba l-istess Tribunal ordna r-restituzzjoni ta' wiehed mill-oggetti hemm indikati, f'dan il-kaz il-lap top, ma kien hemm ebda talba sabiex l-istess konvenut jigi kkompensat ghaz-zmien li huwa ghamel minghajr l-istess oggetti, u certament tali talba ma tirrizultax mill-kontro-talba relattiva li titkellem dwar somma ta' €1,200, rapprezentanti valur allegat jew pretiz tal-istess oggetti u mhux kumpens ghan-nuqqas ta' uzu. Mela allura dik il-parti tad-decizjoni tat-Tribunal fejn ordnat li l-attur ihallas lill-konvenut l-ammont ta' €450 qed tigi revokata ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi ghaliex qatt ma kien hemm talba ghaliha lanqas mill-konvenut, b'dan li l-konvenut ghandu d-dritt li jirtira mill-Qorti l-istess lap top a spejjez tal-attur. B'hekk din il-parti tal-appell tal-attur dwar il-kontro-talba tal-konvenut u d-decizjoni tat-Tribunal qed tigi hekk milqugha fil-limiti hawn indikati f'din id-decizjoni.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tilqa' r-risposta tal-konvenut appellat datata 20 ta' Dicembru 2011 biss in kwantu l-istess hija konsistenti ma' dak hawn deciz, **tichad l-appell tal-appellanti fir-rikors tal-appell tieghu datat l-1 ta' Awwissu 2011 fir-rigward tat-talbiet attrici**, izda tilqa' l-istess appell tal-appellanti attur fir-rigward ta' dak li gie deciz fir-rigward tal-kontro-talba tal-konvenut, b'dan ghalhekk li din il-Qorti qed tvarja d-decizjoni tat-Tribunal Ghal Talbiet Zghar fl-ismijiet premissi "Alvin Spiteri Debono vs Lorant Kulscar" (Talba Numru 800/10 MK) datata 11 ta' Lulju 2011, u dan billi tikkonfermaha in kwantu cahdet it-talbiet attrici, izda tvarjaha fir-rigward tal-kontro-talba tal-konvenut, b'dan li ma ghandu jithallas l-ebda ammont da parte

Kopja Informali ta' Sentenza

tal-attur fid-dawl tal-fatt li l-konvenut ghandu dritt jirtira l-lap top depositat il-Qorti a spejjez tal-attur.

Bl-ispejjez ta' dan l-appell u tal-kawza stante n-natura partikolari tal-kaz, ikunu kwantu ghall-tlett kwarti (3/4) ghall-appellanti u kwantu ghal kwart (1/4) ghall-appellat.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----